

/ A. Castillo

/ Carles Francas

Hi ha excedents vínics. L'espectacle de la fruita tombada enmig de la carretera ja és habitual. Són dos aspectes del mateix problema.

Tot està en l'aire, encara

L'agricultura valenciana en la corda fluixa

Anys de negociacions —però, ¿realment negociaven?— han servit de ben poc. Per al camp valencià, els problemes grossos estan sense resoldre. I amb la por que, quan es resolguen, no siga precisament amb resultat favorable. No és un tema per a bromes, ni per al fàcil optimisme del govern.

Manuel S. JARDI

Lu de gener de 1958, França, Itàlia, Alemanya Federal, Bèlgica, Luxemburg i Holanda signaven el Tractat de Roma, pel qual quedava constituïda la Comunitat Econòmica Europea (CEE). L'any 1972 s'hi adherien Dinamarca, Irlanda i el Regne Unit, i l'any 81 hi entrava Grècia, que encara es troba en període d'adaptació.

A l'Estat espanyol, els deliris de grandesa, durant el règim de Franco, feien pensar als més optimistes que la integració espanyola no tardaria gens. L'autarquia havia deixat pas als «planes de desenvolupament». El temps, les estructures socio-polítiques i una

palesa ineficàcia dels successius governs, en la dictadura i en la transició, demostraren que la qüestió era bastant més complicada.

Fins al febrer d'enguany no s'han reactivat les negociacions per ampliar a dotze l'Europa dels deu. En la CEE, mentrestant, ha estat l'agricultura on més s'ha desenvolupat el programa comunitari. A casa nostra, lluny d'anar preparant el camí i adaptant les estructures, l'actuació ha estat plagada de deficiències, començant pels mateixos governs d'UCD.

Quan, al setembre de l'any 80, associacions de productors agraris, cooperatives i organitzacions profes-

sionals constitueixen el Comitè Hortofrutícola per buscar solucions al comerç del sector amb els països de la CEE, fou el mateix govern espanyol qui va desproveir de poders el referit Comitè. Mentrestant, sense la més remota planificació agrària, fruites i hortalisses entraven a sac en els mercats europeus, rebentant els calendaris dels estats membres de la CEE i lesionant els seus interessos, principalment els de França.

La resposta no es féu esperar. Cada temporada, les escenes de camions tombats en la frontera es repetien. Lluny de posar remei, l'administració central espanyola es limitava a protestar.

I en això, arribà el PSOE

Només organitzacions com la Unió de Llaureadors i Ramaders del País Valencià, junt amb la resta de la

COAG (Coordinadora de Agricultores y Ganaderos), continuà els contactes amb els seus homòlegs francesos, intentant negociar per a establir calendaris d'exportacions i importacions que no perjudicassen els interessos respectius, alhora que apel·laven a la «màxima urgència per a posar en pràctica a casa nostra els reglaments comunitaris per a les nostres produccions».

Els socialistes arriben al poder. A

La política de Boyer no afavoreix gens el camp

Lluís Font de Mora, conseller d'Agricultura

Lluís Font de Mora, conseller d'Agricultura de la Generalitat valenciana, manifestà al nostre setmanari les seues impressions sobre la repercussió de l'entrada al Mercat Comú, en l'agricultura valenciana.

—¿En primer lloc, com van les negociacions, en realitat?

—Encara no n'hi ha resultats definitius, i el procés és complicat. D'entrada, Madrid pensava que anàvem a quedar com els països tercers més afavorits i, a partir d'això, hi hauria una reducció aranzelària. Després, el Mercat Comú presentà els preus de referència com una excusa de cara a l'entrada d'Espanya i Portugal. Això és un parany, perquè un preu de referència pot ser pitjor que una rebaixa aranzelària. Quant als cítrics, em pense que, a la llarga, el futur del país està en els productes hortofrutícoles. S'ha insistit molt en el tema dels cítrics als mitjans de comunicació, perquè hi ha més sensibilitat; però són les hortalisses les que es troben més discriminades. Crec que, finalment, l'administració atorgarà als cítrics un període de transició de 7 anys, i procurarà que el desarmament aranzelari siga el més rà-

pid possible al principi i que canvie la política dels preus de referència.

—*La Generalitat, ¿ha pressionat l'administració, respecte a la situació dels nostres productes en la negociació comunitaria, o n'assumirà les conseqüències, siguen les que siguen?*

—La negociació agrícola, la porta fonamentalment el Ministeri d'Agricultura. Periòdicament, mantenim reunions ministeri i conselleries d'Agricultura de tot l'estat. Els nostres problemes són coneguts. Una altra cosa és, al final de la correguda, quin serà el resultat. Al País Valencià, per exemple, el vi i l'oli tenen molta importància. Hi ha comarques senceres que en depenen, però la CEE no s'hi ha pronunciat. No tenim una base negociadora; per tant, les converses s'allargaran encara.

—*En algun moment de les negociacions sembla que s'ha arribat a un compromís respecte al trànsit de productes del Marroc pel nostre territori, si hi hagués compensació...*

—Tot depèn de les condicions. ¿Per què no? Ara bé, si passaven, hauria de ser sense competència deslleial per part dels marroquins, tot i que el perill real no està en el pas dels cítrics, sinó en les hortalisses. Probablement, el Marroc, en el fu-

Font de Mora: «Sóc moderadament optimista»

tur, el lliuraran dels aranzels, però, com que nosaltres estarem dins de la CEE, hauran de respectar els preus de referència. Els nostres productes sempre hauran de tenir un tracte preferencial davant tercers països.

—*Algunes organitzacions agràries han denunciat una manca d'informació per part de l'administració sobre la marxa de les negociacions.*

—Les organitzacions professionals no esperaven que les coses vindrien així. Tots sabien el nou reglament dels preus de referència i la normativa sobre productes hortofrutícoles. Potser no s'ha donat correctament la informació, però sí que n'hi ha hagut.

—*¿La Generalitat té prevista alguna política per a anar adaptant les actuals estructures agràries del País*

Grècia i a França, també. Seria una victòria per al govern espanyol que, durant la legislatura, es fes real la integració. El camí, però, presenta notables dificultats, especialment en l'agricultura.

¿Què demana la CEE?

Dilluns dia 17 de setembre havia d'haver acabat la negociació de l'acord global d'integració, i, així, posteriorment, negociar producte

Valencià, de cara a l'integració en la CEE?

—Al País Valencià tenim una infraestructura cooperativa amb un cert dinamisme, que s'incrementarà amb la nostra integració. S'ha aconseguit un decret del Ministeri perquè rebaixen les condicions per a qualificar APAs (Agrupacions de Productors Agraris), i que així les cooperatives tinguen aquesta condició, indispensable en les estructures comunitàries.

Pas dels productes marroquins: el perill no està en els cítrics, sinó en les hortalisses.

D'altra banda, haig de dir que la política de Boyer no afavoreix gens el camp. En aquest sentit, l'entrada a la CEE resultarà avantatjosa, perquè l'Estat espanyol haurà d'acoblar-se a la normativa europea. En aquest sentit, el FORPA haurà d'intervenir ja ací, preparant-se per a les noves condicions, perquè el FEOGA posarà diners, però el govern també ha d'invertir la part que li corresponga.

—¿Què fem si les negociacions no resulten finalment favorables per a l'agricultura valenciana?

—El Mercat Comú no és la panacea, però suposarà per a l'agricultura valenciana una millor situació, amb una certa estabilitat. Considere que no pot resultar tant malament, perquè hi ha interessos, malauradament per damunt del camp, per tal que hi formem part. Tinc un optimisme moderat envers la nostra entrada, que mai no serà suficient, però sí necessària.

per producte en base a aquest compromís. Novament s'hi fracassa. Heus ací les pretensions comunitàries:

En el document presentat per la CEE en matèria agrícola, s'hi distingeixen tres grups de productes i uns períodes transitoris d'integració en les estructures comunitàries.

En un *primer grup*, es troben sotmesos a una transició de set anys aquells productes que no tenen problema d'adaptació (tabac, cotó, remolatxa...); aquells on es preveuen dificultats per les diferències en la regulació actual de mercats (llet i derivats, carn de vaquí i porquí, cereals i arròs), i sectors amb excedents

pública a l'estil europeu i total absència de contractacions diàries en els mercats representatius.

Per a aquests productes, la CEE pretén una transició de 10 anys, en dos fases de 4 i 6 anys respectivament. En la primera, Estat espanyol aniria adoptant els mecanismes comunitaris i es mantindrien els actuals mecanismes comercials (preus de referència, calendaris d'exportació, etcètera). Els 6 anys restants serien semblants al període transitori clàssic.

El problema és que, en aquest grup, s'inclouen les fruites i les hortalisses. I això es dramàtic per a l'agricultura valenciana.

Es llauradors esperen decisions que ells no poden prendre

estructurals, com ara el vi, de forta producció al País Valencià, i que ja compta amb excessives collites al Mercat Comú.

En el *segon grup* hi ha els sectors que, igualment, estan pendents d'una reforma dins de la CEE, principalment l'oli i matèries grasses vegetals.

En el *tercer grup*, els sectors on l'organització del nostre mercat és totalment distinta a la comunitària. La CEE, doncs, adverteix les grans diferències respecte a normes de qualitat, insuficiència d'agrupacions de productors (a través de les quals s'aplica la política d'intervenció i d'ajudes comunitàries), poca experiència en operacions d'intervenció

La postura espanyola

Davant les pretensions de la CEE, la delegació espanyola presentà a Brussel·les la seua posició, alhora que qualificava «d'inacceptable» l'europea. La taula reivindicativa comprenia el rebuig al sistema d'etapes; la fi a les discriminacions de les nostres exportacions, des del mateix moment de l'adhesió; la negativa a acceptar un règim de control de la producció de vi, exclusiu per a Espanya; accés a tots els fons socioestructurals de la CEE; admissió d'un termini més llarg en l'aproximació de preus i sistemes de vigilància en els intercanvis comercials, i exigència a la CEE de prendre una postura sobre l'oli d'oliva.

La negociació quedà novament paralitzada el dia 17. La CEE encara no s'ha definit sobre les matèries grasses, especialment l'oli d'oliva, i França continua exigint la reducció de la nostra producció vitivinícola.

El cas dels productes «sensibles»

De nou, en els darrers dies, la delegació espanyola ha presentat una postura referida a les mesures de transició, pel que fa a produccions conflictives.

Així, es pretén que la durada del període de transició siga de 7 anys per a tots els sectors, si bé s'acceptarien mesures específiques. D'acord amb aquestes, les fruites —inclosos els cítrics— i les hortalisses, per a les quals hi ha uns condicionaments de l'OCM (Organització Comuna de Mercat), no es produeixen al nostre territori. S'especifica, així mateix, que el sector dels cítrics no siga considerat «producte sensible», subjecte a les etapes de 4 i 6 anys.

Es demana, també, a la CEE, una llista de quines fruites i quines hortalisses considera «sensibles», en quines èpoques i en quins mercats. De la mateixa manera, la part espanyola, considera «sensibles» els productes del sector continental europeu: llet i derivats, sucre, sector boví, porquí i certs cereals.

Entre les mesures de transició especifica que demana la delegació espanyola, cal destacar-ne l'exigència, des del moment de l'adhesió, d'eliminar les discriminacions aranzelàries que hi ha actualment, si es compara la nostra situació respecte a països tercers, com el Marroc o Israel. D'altra banda, es demana que el desarmament aranzelari tinga una durada de 7 anys i no de 10.

Pel que fa a mecanismes complementaris per als intercanvis, s'apunta, per a les fruites i les hortalisses, que hi haja restriccions durant 4 anys per part dels països de la CEE, en el seu àmbit estatal (calendaris) i, en contrapartida, l'Estat espanyol exercirà restriccions quantitatives.

La CEE no hi ha contestat formalment, tot i que ja han expressat la disconformitat en matèria de cítrics.

Desequilibris i interessos

La Comunitat Econòmica Europea, malgrat tot, no conforma un bloc homogeni. La lluita d'interessos hi és constant, pels desequilibris

Fruites, hortalisses i altres productes entren en unes negociacions que semblen no tenir fi / Carles Frances

Fruites i hortalisses, pendents de solució. Del vi i de l'oli, no se'n sap res. ¿Poca cosa, no?

entre l'agricultura mediterrània i la continental.

Ara per ara, la PAC (Política Agrària Comunitària) té major intervecció respecte a productes continentals (llet, carn, cereals, etcètera), que no respecte als mediterranis. A més, els desequilibris econòmics de zones com el sud d'Itàlia o Grècia resulten evidents respecte d'altres països de la CEE. Tant Gran Bretanya com Alemanya tenen balança negativa en el FEOGA (Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola), pel fet que importen molts productes agrícoles i, consegüentment, recapten menors quantitats del Fons. Per això, el Regne Unit es retarda en l'aportació a la butxaca comuna.

Així no resulta estrany que, en la darrera reunió, Grècia fes costat a França en la moció sobre els nostres excedents de vi. A canvi, els grecs passaran factura i comptaran amb el vot francès per a donar una eixida satisfactòria al tema de l'oli.

Mentrestant, ací les organitzacions agràries es mantenen a l'expectativa. Alguns exportadors s'han queixat de

manca d'informació del govern sobre la marxa de les negociacions. En els cítrics, productors i comerciants no estan d'acord amb les exigències de la CEE. Entre els sindicats, la postura més lúcida és la de les organitzacions de la COAG, on hi ha la Unió de Llauredors i Ramaderes del País Valencià.

Joan Ramon Peris, secretari general d'aquest sindicat, manifestava a aquest setmanari: «defensem un període transitori únic per a tota l'agricultura i la ramaderia. No prestem suport a una integració on es contemple una transició per fases». Respecte a la situació davant tercers països, Peris és taxatiu quan afirma: «seria inacceptable una adhesió on rebèrem per part de la CEE un tracte aranzelari pitjor que el que la Comunitat dona al Marroc o Israel. D'altra banda, sembla que s'insisteixca molt darrerament a deixar els cítrics fora dels productes «sensibles», i es diu poc respecte a les hortalisses, sector que per al País Valencià té tanta repercussió com la taronja».

L'agricultura valenciana és en la corda fluixa. Es pot assegurar que el sector càrnic, a excepció de l'oví i l'aviram, resultarà perjudicat. La llet, també. El sector hortofructícola viu la incertesa de quin serà finalment el període transitori, tot i que cap l'esperança que n'isca beneficiat. Del vi i l'oli, sectors clarament excedentaris a la CEE, res no se'n sap.